

УДК 338:37.014

Приймак В.І.

доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри інформаційних систем у менеджменті
Львівського національного університету імені Івана Франка

Міщук Н.В.

асистент кафедри інформаційних систем у менеджменті
Львівського національного університету імені Івана Франка

Pryimak Vasyl

Doctor of Economic Sciences, professor,
head of the department of information systems in management,
Ivan Franko National University of Lviv

Mishchuk Nataliia

Assistant Department of Information Systems in Management,
Ivan Franko National University of Lviv

УДОСКОНАЛЕННЯ РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

IMPROVEMENT OF EDUCATIONAL DEVELOPMENT IN UKRAINE

У статті обґрунтовано необхідність удосконалення регулювання розвитку освіти в Україні на державному, регіональному та місцевому рівнях. Наголошено, що якісних змін потребують, насамперед, технології опрацювання інформації в освітній системі України. Розглянуто найгостріші проблеми в управлінні освітньою галуззю, які пов'язані з недосконалим законодавством, недофінансуванням та неефективним регулюванням освітньої сфери. Визначено особливості формування та регулювання розвитку регіонального освітнього простору. Обґрунтовано необхідність розроблення дієвого механізму співпраці закладів освіти із суб'єктами підприємницької діяльності для підвищення конкурентоспроможності молоді на ринку праці України. Запропоновано основні напрями вдосконалення регулювання розвитку освіти в Україні.

Ключові слова: освіта, регулювання розвитку освіти, фінансування освіти, центри кар'єри.

В статті обґрунтовано необхідність удосконалення регулювання розвитку освіти в Україні на державному, регіональному та місцевому рівнях. Наголошено, що якісних змін потребують, насамперед, технології опрацювання інформації в освітній системі України. Розглянуто найгостріші проблеми в управлінні освітньою галуззю, які пов'язані з недосконалим законодавством, недофінансуванням та неефективним регулюванням освітньої сфери. Визначено особливості формування та регулювання розвитку регіонального освітнього простору. Обґрунтовано необхідність розроблення дієвого механізму співпраці закладів освіти із суб'єктами підприємницької діяльності для підвищення конкурентоспроможності молоді на ринку праці України. Запропоновано основні напрями удосконалення регулювання розвитку освіти в Україні.

Ключевые слова: образование, регулирование развития образования, финансирование образования, центры карьеры.

The article substantiates the need to improve the regulation of the development of education in Ukraine at the state, regional and local levels. It was emphasized that, first of all, qualitative changes require the technology of information processing in the educational system of Ukraine. It is proved that an integrated approach to the regulation of the development of education at this level should be implemented through cooperation between state authorities, local administrations and educational institutions. The most acute problems in the management of the educational sector, which are related to imperfect legislation, underfunding and ineffective regulation of the educational sphere, are considered. It is proposed to accumulate and integrate the legislative base in respect of education in a single normative document, which, in turn, will help to avoid inconsistencies and contradictions between the existing normative acts. The peculiarities of the formation and regulation of the development of the regional educational space are determined. The necessity of working out of effective mechanism of cooperation of educational establishments with subjects of entrepreneurial activity for the increase of youth competitiveness on the labor market of Ukraine is substantiated. The main directions of improvement of regulation of educational development in Ukraine are proposed, namely: definition of innovative strategy of development of educational sphere taking into account requirements of the labor market and rational use of educational potential of employees; development of a differentiated system of educational standards; improvement of the system of external and internal monitoring; introduction of a system for monitoring the quality of educational services; developing new approaches to financing education. The main directions of improvement of the mechanism of legal regulation of social relations in the sphere of education of Ukraine are determined, as well as priority directions of improvement of financing of national education development. It was

pointed out that it is advisable to create at the educational establishments (or at the regional level) career centers and at educational institutions or centers for the promotion of youth employment of psychological centers.

Keywords: education, regulation of education development, financing of education, career centers.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Становлення інформаційної економіки в нашій країні надає освіті особливого статусу, змінюючи форми та методи управління цією сферою. Постійні зміни в системі управління освітою в умовах інноваційного розвитку вимагають удосконалення регулювання її розвитку. Особливої уваги потребують нормативно-правові аспекти державного регулювання розвитку освітньої галузі, розроблення нових методів та форм регулювання цієї галузі, оскільки організаційно-економічна структура освітньої системи не відповідає сучасним потребам учасників освітнього процесу та ринку праці.

Регулювання розвитку освітньої політики України спрямоване на світовий ринок і формується з урахуванням інтеграційних процесів, зокрема виступає одним із напрямів руху України до Європи, водночас наближуючи освітню систему України до європейських освітніх систем. Тому питання вдосконалення цього регулювання, що ґрунтується на національній освітній політиці, є актуальним і потребує дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спираються автори. Викладу результатів виконаних наукових досліджень, які стосуються управлінням розвитком освітньої сфери України, механізму державного регулювання вказаної галузі, аналізу форм і методів регулювання вищої освіти присвятили свої наукові праці такі українські вчені, як: В.П. Андрущенко, Л.І. Антошкіна, Н.О. Борецька, О.А. Грішнова, Н.Л. Губерська, С.М. Домбровська, І.Г. Карзун, А.С. Кобець, Г.С. Лопушняк, Х.В. Рибчанська, В.Д. Філіппова, Т.Л. Шестаковська та багато інших. Зокрема, О.А. Грішнова обґрунтовує, що освіта та інвестиції в людину не лише стають економічно доцільними, а й виступають важливим і необхідним чинником, стимулом, передумовою економічного зростання [1]. Основні завдання і принципи державної політики у сфері вищої освіти розглядає у своїй науковій праці Н.Л. Губерська [2]. У монографії Г.С. Лопушняк та Х.В. Рибчанської [3] визначено стратегічні орієнтири та пріоритети інноваційного розвитку системи вищої освіти в Україні, сформовано пропозиції щодо вдосконалення порядку ціноутворення у досліджуваній сфері, а також щодо формування та розміщення державного замовлення на підготовку фахівців із вищою освітою. У науковій праці Т.Л. Шестаковської [4] обґрунтовано особливості функціонування освіти в сучасних ринкових умовах, запропоновано концептуальну схему організаційно-економічного механізму розвитку системи освіти, основними завданнями якої є охоплення населення країни якісною освітою та забезпечення розвитку національної економіки. Водночас необхідно вказати на те, що в науковій літературі недостатньо висвітлено підходи до вдосконалення регулювання розвитку освітньої галузі в сучасних умовах формування інформаційної економіки України, залишається дискусійним питання

побудови організаційно-економічного механізму розвитку освіти, який є не лише необхідною умовою забезпечення успішного функціонування вітчизняних освітніх закладів, а й передумовою для подолання кризових явищ на ринку освітніх послуг України.

Формулювання цілей статті (**постановка завдання**). Метою даної роботи є дослідження особливостей державного регулювання розвитку освіти в Україні та визначення напрямів його вдосконалення для забезпечення якомога вищого рівня конкурентоспроможності працівників на вітчизняному та міжнародному ринках праці.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Зі становленням у нашій країні інформаційного суспільства і розвитком інформаційної економіки пришвидшилися процеси професійної мобільності працівників. Від зайнятих на певних робочих місцях тепер вимагається більша освіченість і вищий рівень кваліфікації. Повсюдне впровадження у виробничу і невиробничу сфери комп'ютерної техніки та нових комунікаційних технологій потребує від працівників більшої оперативності у набутті нових знань і навиків для виконання своїх професійних обов'язків.

Використання інформаційно-комунікаційних технологій призводить до зникнення одних професій і появи інших, скорочення зайнятості в одних секторах економіки і збільшення в деяких інших, зменшення потреби у малокваліфікованій праці, яку можна автоматизувати, і збільшення у висококваліфікованій. У результаті зростають рівень розвитку людського потенціалу і рівень продуктивності праці. Така ситуація спонукає працівників до підвищення свого освітнього рівня та набуття нових компетенцій [5]. Тобто сьогодні освіта виступає однією з найголовніших компонентів людського потенціалу, тому регулюванню освітньої сфери в Україні повинна бути приділена особлива увага. А враховуючи вищесказане і результати досліджень науковців, це регулювання потребує вдосконалення.

Причому якісних змін потребують, насамперед, технології опрацювання інформації в освітній системі України. На нашу думку, було б доцільно розробити та впровадити єдину систему управління освітою з використанням ефективних програмних продуктів та консолідованих баз даних для розвитку інформаційного середовища освітньої сфери. Така інформаційно-аналітична система повинна ґрунтуватися на повній, достовірній, актуальній інформації та сприяти оптимізації затрат часу для вирішення проблемних ситуацій у різних ділянках освітньої системи. Основні структурні компоненти інформаційно-аналітичної системи розвитку освітньої галузі подано на рис. 1.

Розв'язання питання інформатизації передбачає висвітлення низки важливих для теорії і практики аспектів: структурування знань та вмій, якими повинен володіти майбутній фахівець із певним рівнем інформаційної культури; виокремлення шляхів формування інформаційної культури майбутнього

Рис. 1. Структура інформаційно-аналітичної системи розвитку освітньої галузі

фахівця, забезпечуючи можливість усунути суперечності між потребою суспільства у висококваліфікованих фахівцях та рівнем їхньої підготовки у вищих навчальних закладах, реальним і необхідним рівнем їхньої інформаційної культури [6, с. 345].

Стратегічним завданням розвитку освіти в нашій країні є інтеграція в європейський освітній простір. Реалізація цієї стратегії потребує вдосконалення регулювання розвитку освіти на державному, регіональному та місцевому рівнях. В умовах децентралізації особливої уваги потребує реформування освітньої системи на регіональному рівні. Комплексний підхід до регулювання розвитку освіти на цьому рівні слід реалізовувати через співпрацю органів державної влади, місцевих адміністрацій і закладів освіти.

Державна політика в галузі освіти має враховувати, які реалії сьогодення, потреби суспільства та можливості держави, відповідати міжнародним зобов'язанням, які взяла на себе Україна, та ґрунтуватися на відповідній сучасній стратегії, в якій мають бути чітко сформульовані цілі, визначені терміни їх досягнення та відповідальні за виконання заходів суб'єкти [7].

У нинішніх умовах, коли загострюються глобалізаційні та кризові явища в процесі формування освітнього простору України, підвищується потреба в регулюванні розвитку освіти на регіональному рівні, оскільки регіони відіграють важливу роль у формуванні освітнього потенціалу країни. Проте сталому розвитку освітньої сфери заважають постійні зміни у структурі державного управління освітою, що, своєю чергою, не дає змоги реалізувати освітній потенціал та інтегрувати освіту в ринкове середовище.

Регіональний освітній простір формується під впливом екологічних, людських, ресурсних та фінансових обмежень. Саме тому актуальною залишається проблема розподілу повноважень, відповідальності, фінансового забезпечення між державним, територіальним і місцевими суб'єктами регулювання розвитку освітньої системи, оскільки розвиток освіти залишається пріоритетним напрямом регіонального розвитку.

Регулювання розвитку освіти повинно бути одним з основних завдань діяльності місцевих органів державної виконавчої влади й органів місцевого самоврядування. Для цього необхідно створити незалежну фінансово-економічну базу місцевого самоврядування. Однак варто зберегти загальнодержавне забезпечення регіональних програм розвитку освітньої сфери, часткове фінансування загальнонаціональних освітніх установ, надання соціальних гарантій щодо здобуття освіти вмотивованій, але обмеженій у можливостях людині.

Процес регулювання розвитку освітньої галузі України буде найбільш результативним у тому разі, якщо зусилля держави будуть спрямовані на ті напрями, які є найперспективнішими. Зокрема, такими напрямками вважаємо реструктуризацію національної освітньої системи, стимулювання до впровадження в освітній процес новітніх інформаційних технологій, перебудова економічного складника організаційно-економічного механізму регулювання розвитку освіти в Україні.

Найгостріші проблеми освітньої галузі, які не дають можливості забезпечити інноваційний розвиток та підвищити якість освіти, на нашу думку, пов'язані з недосконалим законодавством, недофінансуванням та неефективним регулюванням освітньої сфери.

Із недосконалістю і заплутаністю освітнього законодавства пов'язані проблеми корупції та бюрократизму в освітній сфері, які, своєю чергою, зумовлюють зниження якості освіти та підвищують комерціалізацію освітніх послуг. Цю ситуацію можна пояснити, перш за все, відсутністю належного контролю над якістю освітньої діяльності.

Суб'єктами регулювання розвитку освіти протягом останніх десятиліть здійснюються спроби реформування та модернізації освітньої системи, про що свідчать чисельні стратегії, концепції, програми розвитку тощо, зокрема Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 р., яка схвалена Указом Президента України № 344/2013 від 25.06.2013. Однак більшість цих стратегічно важливих документів є нечіткими і лише декларативними, що не дало змоги достатньою мірою реалізувати поставлені завдання та досягти мети. Саме тому для пошуку шляхів удосконалення регулювання розвитку освіти України критичного аналізу потребують чинники, які гальмують розвиток освітньої системи, та зменшення їхнього впливу на реалізацію державної освітньої політики.

Головними напрямками вдосконалення регулювання розвитку освіти України, на нашу думку, є:

- 1) визначення інноваційної стратегії розвитку освітньої сфери з урахуванням вимог ринку праці та раціонального використання освітнього потенціалу працівників;
- 2) розроблення диференційованої системи освітніх стандартів;
- 3) удосконалення системи зовнішнього та внутрішнього моніторингу;
- 4) запровадження системи контролю над якістю освітніх послуг;
- 5) розроблення нових підходів до фінансування освіти.

На нашу думку, основою ефективного регулювання розвитку освіти в Україні є законодавство. Науковці доводять, що сучасний стан освітнього законодавства характеризується такими основними проблемами, що свідчать про необхідність удосконалення механізму правового регулювання суспільних відносин у сфері освіти: відсутність чіткої правової термінології; непослідовність і застарілість деяких норм; регулювання відносин у сфері освіти різними галузями права, відсутність єдиного систематизованого нормативного акту у сфері вітчизняної освіти; наявність значної кількості підзаконних актів; нечіткість у визначенні повноважень органів влади у сфері освіти. Законодавча регламентація освітніх та суміжних із ними відносин помітно відстає від об'єктивних потреб, не відповідає вимогам повноти і системності, не забезпечує належною мірою реалізацію законних інтересів суб'єктів права [8, с. 17].

Уважаємо, що для поліпшення правового регулювання освітньої галузі існує необхідність в акумулюванні та інтегруванні законодавчої бази стосовно освіти в єдиному нормативному документі, що, своєю чергою, дасть змогу уникнути неузгодженості і протиріч між чинними нормативними актами та вдосконалити нормативний складник організаційно-економічного механізму регулювання розвитку освіти в Україні. Систематизоване й якісно впорядковане освітнє законодавство дасть змогу успішно реалізувати державну політику модернізації освітньої галузі та її вдосконалення в контексті євроінтеграційного розвитку.

Основними напрямками вдосконалення механізму правового регулювання суспільних відносин у сфері освіти України мають бути:

- вдосконалення правотворчості та правозастосування;
- оптимізація взаємодії правотворчості та правозастосування, що повинна мінімізувати неузгодженості, колізії в процесі функціонування механізму правового регулювання;
- підвищення рівня правосвідомості та правової культури учасників освітніх відносин, що, безумовно, вплине на якість правового регулювання;
- захист суб'єктивних прав та посилення відповідальності за невиконання юридичних обов'язків всіма суб'єктами освітніх правових відносин за допомогою вдосконалення інституту юридичної відповідальності в усіх його аспектах [8, с. 18].

Ефективність регулювання розвитку освіти в Україні значною мірою залежить і від державного управління фінансовим забезпеченням закладів освіти регіонів. У цьому напрямі необхідна результативна взаємодія центральних та місцевих органів влади, учасників освітнього процесу та суб'єктів господарювання (підприємницьких структур). Такі тенденції сприятимуть подальшому розвитку освітньої галузі на загальнодержавному та регіональному рівнях за рахунок поліпшення матеріально-технічної бази закладів освіти, сприяючи підвищенню якості освітніх послуг, забезпечуючи високий рівень конкурентоспроможності молодих фахівців.

Пріоритетними напрямками вдосконалення фінансування розвитку освіти можна вважати:

- забезпечення перерозподілу фінансових ресурсів місцевого і державного бюджету для розвитку закладів освіти, зокрема у напрямі поліпшення матеріально-технічної бази;
- сприяння розвитку науки через відтворення наукового потенціалу педагогічних працівників;
- забезпечення систематичного контролю над цільовим використанням коштів завдяки впровадженню механізму громадського контролю;
- прогнозування обсягів фінансування, необхідних для розвитку освіти;
- удосконалення методів розроблення нормативів фінансування;
- сприяння проведенню прикладних досліджень на базі закладів освіти, які могли б стати додатковим джерелом надходження фінансових ресурсів;
- сприяння розвитку освітнього кредитування.

Розвиток системи освітнього кредитування сприятиме: підвищенню зацікавленості громадян у використанні кредитних ресурсів для оплати освітніх послуг; забезпеченню доступності освітнього кредиту для широких верств населення; стимулюванню платоспроможного попиту на ринку освітніх послуг; збільшенню обсягу фінансових ресурсів у закладах вищої освіти; залученню фінансових ресурсів у сферу довгострокового освітнього кредитування державно-приватного партнерства; створенню нової моделі економічної діяльності ВНЗ, яка базується на солідарній участі держави, бізнесових кіл і громадян [9].

Варто погодитися з думкою, що причинами недофінансування освітньої галузі є те, що в державі відбувається ставлення до освіти як до другорядного сектору, витратної, а не інвестиційної частини державного бюджету. Це, своєю чергою, зумовлює існування таких проблем, як старіння та непродуктивна підготовка педагогічних кадрів, низька заробітна плата освітян, низький рівень забезпечення навчальною літературою. Відсутність належної матеріально-технічної бази у багатьох закладах освіти, яка відповідає сучасним вимогам, призводить до того, що повільно впроваджуються у навчально-виховний процес інноваційні та інформаційно-телекомунікаційні технології. Тобто мають місце застарілі підходи як до навчання, так і до організації освітнього процесу [7].

Ще одним напрямом удосконалення регулювання розвитку освіти в Україні вважаємо модернізацію освітньої системи відповідно до вимог бізнес-середовища. Зокрема, дієвими заходами у цьому напрямі могли б стати: перебудова навчальних програм із наближенням їх до практичної діяльності; вдосконалення системи оцінки якості вищої освіти, яка б відображала рівень підготовки молодих фахівців; сприяння процесу інноваційної та інформаційно-телекомунікаційної технології. Тобто мають місце застарілі підходи як до навчання, так і до організації освітнього процесу [7].

Одним із важливих інструментів регулювання розвитку освіти, на нашу думку, є створення при за-

кладах освіти (або на регіональному рівні) центрів кар'єри, основною метою яких повинно стати сприяння працевлаштуванню випускників навчальних закладів. Основними завданнями таких центрів могли би бути:

- вивчення передової практики діяльності центрів кар'єри у європейських закладах освіти;
- удосконалення класичних інструментів сприяння працевлаштуванню молоді;
- розроблення нових проектів співпраці роботодавців і навчальних закладів.

Уважаємо, що успішна реалізація діяльності центрів кар'єри можлива лише у співпраці з різними структурними підрозділами навчальних закладів та потенційними роботодавцями (бізнес-структурами). Серед заходів, які б підвищували ефективність діяльності центрів сприяння працевлаштуванню молодих фахівців, можемо виокремити такі:

- проведення соціологічних досліджень та моніторингу працевлаштування випускників;
- професійну діагностику й індивідуальне професійне консультування студентів і випускників;
- групові заняття з розвитку особистісних і професійних компетенцій у школах кар'єрного росту;
- інформування студентів про актуальні вакансії на ринку праці;
- проведення Днів кар'єри та масові зустрічі з роботодавцями;
- проведення екскурсій на підприємства;
- знайомство студентів із регіональним ринком праці за допомогою ділових ігор;
- профорієнтаційну роботу серед учнів загальноосвітніх установ, знайомство із закладами вищої освіти і роботодавцями;
- проведення тренінгів та майстер-класів із залученням провідних фахівців та ін.;
- створення інститутів післядипломної освіти для підвищення кваліфікації, перекваліфікації чи здобуття додаткової професії;
- підбір вакансій та сприяння працевлаштуванню студентів і випускників закладів освіти через анкетування;
- створення банку даних потенційних роботодавців (підприємств, установ та організацій).

Ще одним не менш важливим заходом щодо вдосконалення регулювання розвитку освіти в країні, на нашу думку, могло б стати створення у навчальних закладах або при центрах сприяння працевлаштуванню молоді психологічних осередків. Основні завдання таких структур убачаємо у:

- сприянні психологічній підготовці студентів до працевлаштування в умовах конкуренції на ринку праці;
- виробленні у студентів умінь порівнювати рівень своєї підготовки з фаховими вимогами майбутньої роботи;
- навчанні студентів-випускників грамотно складати резюме;
- формуванні критичного й якісного усвідомлення студентами вимог потенційних роботодавців до ділових якостей та рівня фахової підготовки кандидатів на посади;

– підготовці випускників до співбесіди з працедавцями (формування психологічної стійкості, розвиток уміння переконати тощо).

Окрім указаних, пріоритетним завданням вважаємо забезпечення балансу приватного і публічного інтересів учасників освітнього процесу. Зокрема, погоджуємося з думкою Філіппової, що для забезпечення ефективності функціонування галузі освіти необхідно разом з обов'язковою державною підтримкою зберегти державно-громадський характер управління, розвивати самоврядування в галузі освіти, відобразити організаційно та нормативно створення регіональних освітніх комплексів. Ці завдання повинен вирішувати відповідний механізм державного регулювання в галузі освіти України на основі необхідної нормативної бази. У сучасних умовах держава повинна приймати до відома суперечливі реалії, які проявляються в різних сферах суспільного життя і, враховуючи це, робити все можливе на законодавчому рівні, щоб підвищити освітній рівень українського суспільства та забезпечити належне функціонування діяльності галузі освіти [10].

Ще одним важливим напрямом удосконалення регулювання розвитку освіти в Україні є поліпшення взаємодії ринку освітніх послуг та ринку праці. Дослідження зарубіжного досвіду показало, що конструктивна співпраця освітніх закладів із потенційними роботодавцями сприяє зниженню фінансового навантаження на державний бюджет, оскільки завдяки корпоративній оплаті навчання виникає можливість перерозподілу державних коштів. На нашу думку, необхідна розробка дієвого механізму співпраці закладів освіти із суб'єктами підприємницької діяльності. Ефективними інструментами цього механізму могли б стати:

- сприяння налагодженню соціально-партнерських відносин між освітньою сферою, органами державної влади та роботодавцями щодо підготовки та працевлаштування молодих фахівців;
- зменшення податкового навантаження на роботодавців, які надають перші робочі місця випускникам закладів освіти;
- державні програми субсидіювання підприємств, які пропонують постійну роботу молодим фахівцям.

Висновки з цього дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Таким чином, регулювання розвитку освіти в Україні потребує вдосконалення. Необхідно поліпшити правове регулювання освітньої галузі та підвищити обсяги бюджетного фінансування цієї галузі, доцільно створити при закладах освіти (або на регіональному рівні) центри кар'єри та розширити співпрацю закладів освіти із суб'єктами підприємницької діяльності тощо. Сприятиме розвитку освіти зростання ролі управління на регіональному рівні, впровадження сучасних технологій опрацювання інформації в освітній сфері, а також ефективне використання і розвиток освітнього потенціалу країни.

Реалізація запропонованих у даній роботі підходів до вдосконалення регулювання розвитку освіти в Україні дасть змогу розв'язати найбільш гострі проблеми, які стримують цей розвиток, забезпечивши нову якість освіти, що відповідатиме вимогам сьогодення.

Бібліографічний список:

1. Грішнова О.А. Освіта як чинник людського розвитку і економічного зростання України. *Демографія та соціальна економіка*. 2004. № 1–2. С. 93–101. URL: <https://dse.org.ua/arhcrive/maglast.pdf> (дата звернення: 10.05.2019).
2. Губерська Н.Л. Мета, завдання та принципи державної політики у сфері вищої освіти. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2014. Вип. 3. Т. 2. С. 158–162. URL: http://www.lj.kherson.ua/2014/pravo03/part_2/33.pdf (дата звернення: 11.05.2019).
3. Лопушняк Г.С., Рибчанська Х.В. Вища освіта України: державне регулювання та перспективи розвитку : монографія. Київ : Простір-М, 2018. 284 с.
4. Шестаковська Т.Л. Концептуальні засади функціонування організаційно-економічного механізму розвитку національної системи освіти. *Науковий вісник Полісся*. 2015. № 1(1). С. 34–41. URL: http://journals.uran.ua/nvp_chntu/article/view/47466/43548 (дата звернення: 14.05.2019).
5. Приймак В.І. Становлення інформаційної економіки в Україні та світі. *Вісник Львівського університету. Серія економічна*. 2014. Вип. 51. С. 9–15.
6. Топузов М.О. Організаційно-економічні механізми інформатизації як змістова компонента методичного забезпечення підготовки сучасних фахівців. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/709538/1/de97c4034d1b93ad62aa23f4e7a16827.pdf> (дата звернення: 15.05.2019).
7. Щокін Р.Г. Регулювання державної політики у галузі освіти України: адміністративно-правовий аспект. *Верховенство права*. 2017. № 5. URL: <http://sd-vp.info/2017/regulyuvannya-derzhavnoyi-politiki-u-galuzi-osviti-ukrayini-administrativno-pravovij-aspekt/> (дата звернення: 14.05.2019).
8. Кархут О.Я. Механізм правового регулювання суспільних відносин у сфері освіти: теоретико-правовий аспект : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01. Київ, 2014. 22 с. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/5780/1/Karkhut.pdf> (дата звернення: 15.05.2019).
9. Карзун І.Г. Напрями вдосконалення механізму державного регулювання інноваційного розвитку системи закладів вищої освіти України. *Економіка: реалії часу*. 2016. № 3(25). С. 174–179. URL: <https://economics.opu.ua/files/archive/2016/No3/174.pdf> (дата звернення: 15.05.2019).
10. Філіппова В. Специфіка державного регулювання в галузі освіти України. *Теоретичні та прикладні питання державотворення*. 2013. Вип. 12. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/tppd_2013_12_12 (дата звернення: 15.05.2019).

References:

1. Hrishnova O.A. Education as a factor in human development and economic growth in Ukraine. *Demography and social economy*, 2004, no. 1-2, pp. 93–101. URL: <https://dse.org.ua/arhcrive/maglast.pdf> (Accessed 10 May 2019).
2. Huberska N.L. The purpose, objectives and principles of state policy in Ukraine system of higher education. *Scientific Journal of Kherson State University*. 2014. Issue 3, vol. 2, pp. 158–162. URL: http://www.lj.kherson.ua/2014/pravo03/part_2/33.pdf (Accessed 11 May 2019).
3. Lopushnyak G., Rybchanska C. *Vyshcha osvita Ukrayiny: derzhavne rehulyuvannya ta perspektyvy rozvytk [Higher education in Ukraine: state regulation and development prospects] : monograph*. Kyiv : DNDIIME, 2018. 284 p.
4. Shestakovska T.L. Conceptual bases of organizational and economic mechanism functioning. *Scientific bulletin of Polissia*. 2015, no. 1(1), pp. 34–41. URL: http://journals.uran.ua/nvp_chntu/article/view/47466/43548 (Accessed 14 May 2019).
5. Pryimak V.I. Formation of information economy in Ukraine and the world. *Visnyk of the Lviv University. Series Economics*. 2014. Issue 51. P. 9–15.
6. Topuzov M. Organizational-economic mechanisms of informatization as a meaning component of methodological support for preparation of modern specialists. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/709538/1/de97c4034d1b93ad62aa23f4e7a16827.pdf> (Accessed 15 May 2019).
7. Shchokin R.G. Regulation of the state policy in the field of education Ukraine, administrative and legal aspects. *Rule of Law*, 2017, no. 5. URL: <http://sd-vp.info/2017/regulyuvannya-derzhavnoyi-politiki-u-galuzi-osviti-ukrayini-administrativno-pravovij-aspekt/> (Accessed 14 May 2019).
8. Karkhut O. Mechanism of regulation of social relations in education: theoretical and legal aspects. Extended abstract of candidate's thesis. Kyiv, 2014. 22 p. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/5780/1/Karkhut.pdf> (Accessed 15 May 2019).
9. Karzun I.G. The directions of improving the mechanism of government regulation of innovative development of system of higher education institutions in Ukraine. *Economics: time realities*. 2016, no. 3(25), pp. 174–179. URL: <https://economics.opu.ua/files/archive/2016/No3/174.pdf> (Accessed 15 May 2019).
10. Filippova V.D. Specific of government control in the area of education of formation of ukraine. *Theoretical and applied issues of state building*. 2013. Issue 12. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/tppd_2013_12_12 (Accessed 15 May 2019).